

Hyljekarkottimien käyttö verkkopyynnissä

Tässä hankkeessa kehitettiin hyljekarkottimien käyttöä verkkopyynnin yhteydessä. Erityisesti karkottimista haetaan apua syksyllä siian verkkopyyntiin, jolloin hyljehaitat ovat suurimmillaan ja saalispotentiaali ilman hyljehaittaa on iso. Kehitystyössä pyrittiin valmistamaan hyljekarkottimesta poiju, joka on helppo ja kevyt käsitellä.

Hankkeen tavoitteet

-Saada uutta tietoa hyljekarkottimien käytöstä verkkopyynnissä

Hyljekarkottimia on ollut käytössä kalankasvatuksessa ja kalastuksessa jo vuosia vaihtelevalla menestyksellä. Karkottimien tehoa verkkopyynnin yhteydessä on tutkittu kuitenkin vielä melko vähän. Syksyllä 2018 testissä oli Lofitechin karkotin, jonka käyttö antoi lupaavia tuloksia. Testijakso oli kuitenkin niin lyhyt, että todettiin tarvittavan lisää kokeilua, jotta karkottimen tehokas käyttö saadaan optimoitua. Tuolloin jäi paljon avoimia kysymyksiä karkottimen tehosta. Tässä hankkeessa pyrittiin lisäämään tietoutta karkottimien tehosta muun muassa seuraaviin kysymyksiin liittyen:

- Tehoaako karkotin yhtä hyvin halleihin ja norppiin?
- Mikä on karkotusvaikutuksen säde ja miten olosuhteet (esim. pohjan muoto, pohjan laatu, syvyys, hylkeiden määrä alueella jne.) vaikuttavat laitteen tehoon?
- Onko vaikutusta, jos karkotin viedään pyyntialueelle jo ennen verkkojen laskemista?
- Onko havaittavissa, että hylkeet tottuisivat karkottimen ääneen ajan myötä?
- Onko karkottimen käyttö kustannustehokas ratkaisu syksyisessä verkkopyynnissä?

27.9.2020 Päästiin testaamaan ensimmäistä kertaa yhdellä hyljekarkotinpoijulla. Syksyn aikana hyljekarkotin oli käytössä yhteensä kymmenen kertaa.

Ensimmäisten kertojen kokeilut yli 20 metrin vedellä vaikuttivat lupaavalta. Hylkeiden repimiä kaloja ei ollut verkossa. 400 m:n verkkojuonen keskelle laitettuna karkottimen vaikutus ei yltänyt juonen päihin asti. Keskellä verkkojuonta, hyljekarkottimen läheisyydessä oli hyvin siikoja, mutta verkkojuonen päissä oli hylkeiden vaurioittamia kaloja (päitä ja eviä jäljellä).

Pyynnin siirtyessä matalampaan veteen hyljekarkottimen vaikutus tuntui vähenevän.

Syksyllä 2021 ensimmäisen kerran hyljekarkottimet (2kpl) olivat käytössä 11.9.2021. Kaikkiaan hyljekarkottimet olivat käytössä 12 kertaa.

Jälleen pyynti aloitettiin syvemmältä, noin 20 m:n vedeltä. Kahdella hyljekarkottimella saatiin suurempi peittoalue. Yhdellä karkottimella saatiin noin 300 m:n vaikutusalue, kahdella karkottimella noin 1000 m. 1200 m:n verkkojuonen matkalle laitettiin välille molemmat karkottimet. Tällöin juonen molemmissa päissä oli noin sadan metrin matkalla siian päitä ja eviä.

Jälleen todettiin, että pyynnin siirtyessä myöhemmin syksyllä matalampaan veteen, karkottimet eivät toimi yhtä tehokkaasti. Tähän on pohdittu monta mahdollista selitystä. Mahdollisesti karkotin ei toimi niin hyvin

matalammassa vedessä, koska hylkeellä on lyhyt matka sukeltaa pinnasta verkolle ja tällöin sillä on pää vain vähän aikaa veden alla missä karkottimen ääni kuuluu. Toinen mahdollinen selitys on, että alkusyksyn hylkeet ovat norppia, jotka pelkäävät karkotinta enemmän kuin loppusyksystä saapuvat harmaahylkeet.

-Kehittää Lofitechin karkottimelle poiju, jota voidaan käyttää helposti verkkopyynnin yhteydessä

Tässä hankkeessa pyrittiin kehittämään poiju, jota on helppo käsitellä yhden miehen toimesta. Kehitetty poiju on juuri ja juuri yhden miehen käsiteltävissä. Poiju akkuineen painoi 27 kg. Itse poijuratkaisu todettiin toimivaksi. Poiju oli täydellisesti vesitiivis ja muotoilu mahdollisti sen, että yksi mies pystyy sen nostamaan ja laskemaan.

Hankkeen budjetti

Ostopalvelut 6 000€

-Poijun kehittäminen ja prototyypin valmistus

- suunnitelutyö ja prototyypin kehittäminen ja mahdolliset muutostyöt
- materiaalit hankitaan itse omalla rahoituksella

Talkootyö 4 000€ (200h, 20€/h)

- Käytännön testaus
- Kokemuksien kartoittaminen
- Mahdolliset pienet muutostyöt
- Raportointi

Hanke on toteutunut budjetin raameissa.